

atque consilio in omni officio et humanitate, quæ et alia vobis reddere non possumus, vobis retribuatur retributor omnium bonorum Deus. Nos autem et fratres nostri vestræ paternitatis servi devoti in tranquillitate et bono pacis sumus, proficere studentes in domo Domini juxta modicum virium nostrarum. Valet.

XI.

Epistola G. ad Ervisium abbatem fratrem suum. — Ejus se commendat precibus, militatæ ei munuscula.

Reverenti domino suo et fratri amantissimo Ervisio ecclesiæ S. Victoris abbati, G. ejus soror, ibi esse ubi ad ipsum est.

Multum valet deprecatio justæ assidua, quanto magis igitur illius præcellit oratio, qui peculiari sanctitatis prærogativa mundum cum suo flore sub pedibus conculcans, mente et operatione divinæ voluntati assistit. Nos ergo, frater mi dilecte, quamvis non parva chaos disjungat intercapedo, tamen non solum carnis affinitate, verum etiam orationum in Christo devotione exopto convinculari. Hinc ergo sanctitati vestræ prosperitatis meæ statum denuntians, me virumque meum sanos et hilares esse propalo. Munusculum quoque tam grate quam jucunde suscipiatis non minori exiguum; quam magnum amplectentes diligentia, per Petrum namque bajulum vobis transmitto albam pellem ursinam, dentemque rotallinum, et duos cultellos argento deauratos. De cætero deinde est quod multi ex nostratibus se ex viri mei parte dicentes, ad pietatis vestræ portum confugient. Cui autem tales magis similes dixerim, quam canis famelico, qui ubicunque prævalet cibum acquirit. Ergo itaque in veritate dico, quod nullum ad vos præter Salomonem et Joannem transmisserim. Ut autem ambages eorum qui ad vos quasi ex mea parte transmissi veniunt delegantur, rogo quod aliquod a vobis mihi trans destinetur, quod hujus rei inter nos intersignum esse prævaleat. Item istud oro quod a vobis mihi gariophylum et canelus mittatur. Salutatur vos Salomon pro universitate beneficii ex pietate vestra ei collati, debitor gratiarum devotus vobis existens. Vestræ quoque voluntati obnoxius pro magna quidem habiturus, si quid ei mandare velletis.

XII.

Epistola Odonis cardinalis ad Ervisium abbatem S. Victoris. — Commendat ei famulum et negotia ei commissa.

Odo, Dei gratia, S. R. E. dictus cardinalis et apostolicæ sedis legatus, dilecto fratri E. abbati S. Victoris, salutem.

Latorem præsentium famulum nostrum, quem pro quibusdam negotiis nostris ad vos transmisimus, dilectioni vestræ commendamus, ut in his quærendis quæ sibi injunximus diligentiam adhibeat. Volumus enim ut duo bacilla, calicem, thuribulum et reliqua ad capellam, si opportunum invenerit, acquirat et cambium faciat, et rogamus ut eum adjuvetis.

XIII.

Epistola Jonæ canonici ad Ervisium abbatem S. Victoris. — Missus Cæsaris Burgum rogat revocari ad S. Victorem.

Ervisio Patri suo spiritali, Dei gratia B. Victoris Parisiensis abbati, F. Jonas suus qualiscunque canonicus, miser exsul ac peregrinus, quam non habet ipse, salutem.

Inveni, charissime Pater, verissime dici:

Nescio qua natale solum dulcedine cunctos

Ducit, et immemores non sinit esse sui.

Sic fera, sic volucris, sic piscis nota requirit

In quibus ante locis pascua parvus habet.

Nam locum ego illum cunctis jure præfero locis in quo me mater gratia cum multis fratribus sponso suo genuit Christo, ubi ego esse vellem, ut apud Cæsaris Burgum non essem, Nec mirum:

Perfidus hic populus, et regis amor metuendus.

Hic terræ steriles, et vinea nulla superstes,

Silva caret foliis, desunt sua pascua pratis,

Est mare confusæ, sed mortis mille ruina.

Dulcius hic nihil est quam mala posse pati.
sunt præterea quæ intrinsecus latent,

Anxia cura damna, rerum possessio parca,

Quam quærunt multi, non dare crimen erit.

ut ego hæc patiar, quod crimen admisi? Si nullum. mitius exsilium et vestra potuit præcepisse obedientia, et mea invenisse ignorantia. Ne pigeat itaque tam pium pastorem ovem reducere centesimam, et benignum patrem filium e regione dissimilitudinis redeuntem suscipere perditum. Non rogo stolam primam, non vitulum saginatum; sed fiat mihi sicut uni ex mercenariis vestris. Vale.

EPISTOLÆ GUARINI ABBATIS.

I.

Alexandri et Theoderici cardinalium ad Guarinum abbatem. — Gratulantur ei de sua promotione, hortantur ut construendis magnis ædificiis non insistat.

ALEXANDER, dignatione divina, tituli Sancti Lauren-

tii in Lucina, et THEODERICUS tituli S. Vitalis presbyteri cardinales apostolicæ sedis legati, dilecto in Christo fratri GUARINO, abbati S. Victoris, exerceri semper in justificationibus Dei.

Scribimus fratribus nostris Senonensi et Bituricensi archiepiscopis, sicut vobis et Ecclesiæ vestræ

credimus expedire. Sane in honore vobis imposito, et gaudemus super eo quod factum est, quoniam ad salutem multum, auxiliante Domino, provenire speramus, et lætamur quod difficultatem provisionis vobis impositæ attenditis et timetis. Utinam hoc religio vestra semper attendat, et cum timore et tremore consideret, cui et unde in die iudicii oporteat rationem reddere! Credimus enim quia non facile locus dabitur negligentiae, si hoc sedulo fuerit in animo vestro versatum. Antecessor vester sicut et alii multi de magnarum domorum constructione solliciti fuere: vos qui electi estis a Domino, et veniendo ad religionem talia dimisistis (33) in sæculo, sedete ad pedes Jesu cum Maria, et audite verbum ex ore ipsius, quod commissis vobis ovibus et aliis qui ad vos venerint proponere debeatis, ne, si forte terreis ædificiis construendis decreveritis insistendum, evangelicum illud valeatis audire: *Omnes ædificationes istæ destruentur, et nec lapis super lapidem relinquetur.* Porro et nos bona spe quam de vestra religione concepimus, et testimonio piæ vestræ conversationis imbuti, et personam vestram in visceribus charitatis habere proponimus, et negotia commissæ vobis Ecclesiæ in timore Dei libenter volumus promovere.

II.

Alexandri papæ III ad canonicos S. Victoris. — Cessionem Ervicii et Guarini promotionem confirmat.

ALEXANDER episcopus, servus servorum Dei, dilectis filiis canonicis Ecclesiæ S. Victoris Parisiensis S. et A. B.

Quanto ecclesia vestra, etc. *Vide in Alexandro III papa.*

III.

Alexandri papæ III ad Guarinum, abbatem S. Victoris. — Gratulatur ei de sua electione, hortaturque ut pastoris vices diligenter obeat.

ALEXANDER episcopus, servus servorum Dei, dilecto filio GUARINO, abbati Sancti Victoris Parisiensis, S. et A. B.

Intellecto et coguito, etc. *Vide in Alexandro III papa.*

IV.

Guarini, abbatis S. Victoris, ad Joannem cardinalem Neapolitanum. — Se non posse ei quos petierat fratres mittere, uno jam defuncto, altero graviter ægrotante; sed et ægre alios mitti posse.

Reverendo domino et Patri in Christo charissimo J., Dei gratia, S. R. E. cardinali, GUARINUS, ecclesiæ B. Victoris Parisiensis minister humilis, salutem in Domino, et promptum cum devotione servitium.

Prædecessori meo de duobus fratribus, ac denuo cerata epistola, idem parvitatæ meæ vestra mandavit sublimitas, ipsos quos volebatis, utrisque in litteris etiam subunctis nominibus, Petrum videlicet Petragoricum et Hugonem de S. Germano specialiter

(33) Hinc colliger licet Guarinum illustri fuisse genere ortum.

(34) Fons Joannis monasterium est ordinis Cisterciensis in diocesi Senonensi, a dynastis de Curte-

designastis, quorum alter, Deo vocante, transit; reliquus vero sine spe evadendi morbo incurabili infirmatur. Cum autem morte et languoris præpediente molestia, eorum posset neuter destinari, quid agere nesciens, dominos Senonensem ac Bituricensem aliosque prudentes ac religiosos viros conveni, quid super hoc mihi faciendum consulere: laudaveruntque ex quo in vestra epistola eligendi pro voluntate alterius nihil reliqueratis arbitrio, alios non esse tutum dirigere, ne forte onerosi magis quam grati, si non eos quos volebatis misissem, sed alios. Ob hoc etenim differendum consuluerunt, ut comperta vobis multiplici Ecclesiæ necessitate, compassionis visceribus, parcendo ei, vestra pietas condescendat. Viri quippe religiosi, quorum quondam religione et providentia regebatur Ecclesia, maxima jam obierunt ex parte, paucique surrexerunt post eos. Domus perturbationibus fatigata, oppressa debitis, bonis temporariis nuda. Et, si inter tot curarum angustias, eos paucos, qui mihi remanserunt, qui me adjuvando supportare debent, cogor dimittere; et, si oculos qui mihi religionis et disciplinæ debent viam monstrare, perdidero, de facili profecto errare continget, nec solus potero onus et providentiam domus portare. Tandem, humanum dico, secreta infirmitate operiens mortem, valde et propter terræ insuetam asperitatem et aeris qualitatem corruptam fratres pavescunt: quoniam si nostrates laici cum illic vadunt, quive spatiandi, evadi et redeundi habent libertatem omnimodam, vix vel modicum vivere possunt; isti claustrum clausi, quomodo vivere in longinquis possent? Has causas et occasiones fratres prætendunt, unde et gravissimum duco eis injungere quod si sit, contra voluntatem suscipitur; si non sit, periculose valde negatur. Parcat igitur nunc, domine, infirmitatibus nostris vestræ clementiæ magnitudo, et ecclesiæ instantes attendite necessitates. Ego enim, in quibuscumque potero, vestris sum paratus obedire mandatis.

V.

Guarini, abbatis S. Victoris, ad Alexandrum papam III. — Ejusdem argumenti.

Sanctissimo Patri et domino ALEXANDRO, D. i. gratia, universalis Ecclesiæ summo pontifici, GUARINUS, Ecclesiæ S. Victoris Parisiensis minister humilis, salutem in Domino, et subjectionis omnimodæ devotissimum famulatum.

Exiguitati meæ, etc. *Vide in Alexandro III papa.*

VI.

Gilduini, abbatis Fontis Joannis, ad Guarinum, abbatem S. Victoris. — De amona quam ab eo mutuo petebat.

Venerabili et dilecto Patri GUARINO, abbati cœnobii S. Victoris, frater GILDUINUS Fontis Joannis (34) abbas cum obsequio, salutem.

natio anno 1124 fundatum, in quo monasticam olim professionem emisit S. Guillelmus postea archiepiscopus Bituricensis.

Dilectioni vestræ et fratrum vestrorum possibilitatem nostram obsequi voluntarii sumus. Annona vero quam vobis exposcitis commodari magna ex parte jam præparata est, scilicet a paleis excussa. Proinde provideat charitas vestra, ut apud grangiam nostram, quæ apud Moretum est, feria v post festum S. Jacobi, nuntium vestrum præsentem inveniamus. Non autem mittatur navis donec pervenerit nuntius vester, qui nobiscum annonam videat, et quantum sine gravamine domus nostræ poterimus, libentissime commodabimus. Vale.

VII.

Joannis, comitis Augi, ad Guarinum, abbatem S. Victoris. — Ut canonici quos Augum direxit, consuetudines Aroasiæ observent, alioquin recedant.

GUARINO, Dei gratia, abbati S. Victoris Parisiensis, JOANNES comes Augensis, salutem et dilectionem.

His litteris discretioni paternitatis vestræ insinuare curavi, quam graviter et quam aspere et quasi infestanter barones mei in me insurgentes totusque cœtus meus, multæ quoque religiosissimæ personæ me affligentes incessanter vituperant, pro eo quod de Ecclesia Augi sic contra rationem inconsulte disponere decreverim, et quod vestros canonicas contra institutum patris et meum in ea receperim. Objiciunt enim mihi id quod verum est, scilicet, quia pater meus ex quo canonicos regulares apud Augum zelo Dei instituit, statim assensu Galfridi, archidiaconi Rothomagensis, et postea rogatu et admonitu atque exhortatione Hugonis (35) archiepiscopi Rothomagensis, donavit et ego concessi ecclesiam prædictam in manu abbatis Aroasiæ (36) ad tenendum et conservandum ordinem in perpetuum secundum regulam beati Augustini, et ita quod abbas Augi semel in anno revisitaret capitulum ecclesie S. Nicolai de Aroasia, ut si quod minus esset reintegraretur. Quapropter mando, mandaus quoque vestræ diligentissimæ paternitati supplico, eamque super omnia rogo et obsecro ut pax in Ecclesia Augi habeatur. Rogero abbati et sociis ejus quos ad nos transmisisti per obedientiam præcipiatis, et præcipiendo injungatis, ut secundum morem et consuetudinem Aroasiæ ordinem religionis in Ecclesia Augi teneatis, aut omnino recedant. Nolo enim amplius ferre sententiam excommunicationis quæ proinde super me Dominicis diebus singulis datur. Grave etenim mihi videtur quod tandiu eam sustinui. Quod si hæc non feceritis, veraciter dico, quia nunquam amplius eos dilexero; sed destruiam in quibuscunque potero. Vale.

(35) Hic est celeberrimus ille Hugo, ex abbate Radigensi creatus archiepiscopus Rothomagensis, cujus libros VII Dialogorum edidimus tom. V Anecdotorum.

VIII.
P. cardinalis ad Guarinum, abbatem S. Victoris. — Quid egerit pro negotio S. Victoris, et quid faciendum consulat.

G., Dei gratia, S. Victoris abbati, totique conventui, eadem gratia tituli S. Chrysogoni presbyter cardinalis, salutem et sinceram amoris perseverantiam.

Accepimus nuper litteras devotionis vestræ et doluimus non solum Ecclesie gravamen, verum etiam prudentiam vestram nescio quorum consilio seu caliditate adeo declinasse, quod ad pedes archiepiscopi humiliati, quæ alius rapuit vos sponderetis soluturos. Cum enim nos pro liberatione Ecclesie vestræ totis nisibus totaque sollicitudine nos opponeremus parti adversæ, duplex nobis incumberet labor. Primo probare quidem rem tali personæ et taliter commissam a vobis minime deberi. Deinde quia cecideratis in causa, innocentiam et paupertatem vestram commemorando, vos a tam gravi casu relevare, requirebamus humiliter et devote a domino papa ut vos a petitione domini archiepiscopi faceret penitus absolvi. Sed quia tanta difficultas negotii, archiepiscopo omnia imperanter et præcise quasi de jure requirente, inaudita est nostra petitio. Impetravimus tandem litteras quam meliores potuimus et iudices, quibus per litteras nostras preces porrigimus affectuosas, ut justitiam vestram illæsam modis omnibus conservare studerent. Nunc igitur oculos vos oportet habere apertos et circumspectos. Si enim inter vos et archiepiscopum amicitia non poterit compositio pervenire, cum dominus papa, cognitis utriusque partis rationibus, ad solvendum, nisi quæ in usus Ecclesie versa fuisse constiterit, vos minime cogat, nec istud iudicibus, sed tantum causam sine debito terminandam præcipiat, et in aliquibus vos præjudicio gravari censeatis, respondendum erit vobis constanter. Nos si incaute quidquam promisimus indebitum, reddere nec possumus nec debemus. Sed ad instar pupilli, si lapsus fuerit vel lubrico consilio vel adversariorum dolo, restituendi sumus, alioquin in voce appellationis libere procedere; quoniam et litteræ domini papæ taliter dictatæ sunt, ut vobis appellationem minime prohibeat. Nec oportebit tunc aliquem de fratribus ad nos usque propter hæc defatigari, sed unus de pueris vestris rem gestam referat nobis, et nostram circa vos sollicitudinem experiri poteritis.

IX.

Hugonis Petri Leonis cardinalis ad Guarinum et capitulum S. Victoris. — Dolet de facto Ermisii quondam abbatis, suaque illis offert obsequia.

Dilectis in Christo fratribus GUARINO abbati, priori et universo capitulo S. Victoris HUGO PETRI LEO-

(36) Aroasia, dicta etiam Aridagamantia, insignis est abbatia in diocesi Atrebatensi, caput ordinis seu congregationis Aroasiensis, cujus elogium habes apud Jacobum de Vitriaco in Hist. Occid.

nis (57), Dei gratia. S. Angeli diaconus cardinalis salutem et dilectionis affectum.

Quanto dilectionem vestram sincerioris brachiis charitatis amplectimur, tanto dolemus amplius et turbamur, cum vos vel monasterium vestrum adversitati cuilibet subjacere audimus, quod in prosperitate gaudere et præ cæteris Gallicanæ provinciæ monasteriis præ sui honestate ac religione fovemus, et nomen celebrius cognovimus extulisse. Visis siquidem litteris vestris, quibus nobis factum Ervisii quondam abbatis vestri significastis, turbati fuimus, et vehementi amaritudine cordis percussi, utpote qui dolorem vestrum nostrum penitus reputamus, et in lætitia vestra plurimum gratulamur. Ad medelam igitur tanti doloris et gravaminis, petitionem vestram quanta potuimus instantia et sollicitudine promovere curavimus, et quod non est in omnibus sicut voluimus effectui mancipatum, nobis tantum displicuit quantum vestram timemus deficere voluntatem. Inde est quod universitatem vestram rogamus et exoramus attentius, quatenus de nobis tanquam de speciali vestro plenius confidentes, et posse nostrum vestrum omnimode reputantes, pro vestris et Ecclesiæ vestræ negotiis ad nos cum omni fiducia recurratis, ut operis exhibitione vobis luce clarius enitescat, quanto circa vos dilectionis fervore ducamur, et ad impendenda grata vobis obsequia prompti simus omnimodis et parati. Propositum etenim et immobile gerimus voluntatem ea efficere quæ vobis noverimus complacere, et ad decorem et augmentum domus et religionis vestræ debeant pertinere.

X.

Bernardi cardinalis ad Guarinum abbatem et capitulum S. Victoris. — Condolet gravamini monasterii Sancti Victoris, commendatque illis Bernardum nepotem suum.

BERNARDUS (38) Dei gratia Portuensis et S. Rufinæ episcopus, venerabili fratri GUARINO ecclesiæ B. Victoris abbati et capitulo, salutem et Deum deorum in Sion videre.

Vestræ religionis gratanter susceptis litteris, ipsarum tenorem diligenti meditatione considerare non omisimus, vestræ domus ruinam et gravamen non modicum attendentes. Verum quia nostrum est a crebris concussionibus lueri Ecclesias, et vestram præcipue, quam quasi propriam reputamus, et cuius assidua, ut credimus, oratione protegimur, interposuimus partem, domino papæ instanti suadentes ut vestram in tanto casu Ecclesiam pontificali gratia protegeret et studiosius defensaret. Quod taliter demum factum esse credimus, ut si vestra propensior cura sollicite studuerit, parva vel nulla restitutione pecuniæ prædictam vestram gra-

(37) Is anno 1173 ab Alexandro III creatus diaconus cardinalis, apostolicæ sedis in Gallia, Anglia et Scotia legatus fuit.

(38) Is fuerat canonicus Lateranensis, creatus ab Eugenio III cardinalis titulo S. Clementis, translatus ab Adriano IV ad Portuensem et S. Rufinæ

abibat Ecclesiam. Petimus igitur et propensius suademus, quatenus vestræ nobis orationis non subtrahentes munus, Deum incessabiliter pro nobis exorare dignemini, quia nostra, in quantum poterimus, nullatenus vobis deerit protectio: rogantes quatenus Bernardum nepotem nostrum more solito diligatis, honeste illud quod cum Nicolao clerico nostro ei promisistis pro hospitio largientes. Hoc enim charius habebimus, quam si in propria deponeretur camera. Præterea rogamus, quatenus latori præsentium misericorditer vestra provideat discretio, pro impenso servitio ei congruum exsolventes beneficium, quo suam inopem possit defendere vitam. Scitis enim hunc multoties se morti et periculis pro vestra Ecclesia fideliter opposuisse.

XI.

Joannis Neapolitani cardinalis ad Guarinum abbatem et fratres S. Victoris. — Gratias ei refert de concessione Petri canonici quem ei miserat, omnemque ei curam et sollicitudinem pro suis negotiis promittit.

JOANNES Neapolitanus (39) indignus presbyter cardinalis dilectis in Domino fratribus et amicis charissimis G. abbati et conventui S. Victoris Parisiensis salutem et sincerum amorem.

Multimodas gratiarum actiones vobis referimus, quia juxta tenorem præcepti domini papæ et nostræ postulationis destinastis nobis fratrem Petrum, virum utique morum honestate et scientia laudabilem, quem cum honore recepimus, et cum multo honore circa nos tenemus. Et postquam recepimus alios canonicos de ecclesiis ordinis vestri, quibus dominus papa eodem modo scripsit sicut et vobis, cum multa et solemnî honorificentia instituemus in ecclesia, quam per gratiam Dei magnifice construximus, et amplissimis possessionibus dotavimus. A modo igitur quasi ex debito tenebimur omni vitæ nostræ tempore propensius diligere et juvare Ecclesiam vestram in omni possibilitate nostra juxta voluntatem vestram. Et nunc quoque super quæstione illa quam archiepiscopus Lundensis indebite contra vos movere dignoscitur, sic efficaciter juvimus sicut oportuit et necessarium fuit. Quod itaque plenius cognoscetis, postquam rescriptum litterarum domini papæ, quas Lundensi archiepiscopo pro vobis mittit, legeritis, ut ante iudices quos dominus papa delegavit ad cognitionem et decisionem querimoniæ, quam jam dictus archiepiscopus contra vos facit, propitii vobis sint. Sic ut et partem vestram attentius manu tenere studeant, nostras eis litteras mittimus, et preces illis pro vobis porrigimus, et qualiter in iudicio ipsius causæ procedere debeant apertissima ratione monstramus. Multi etiam fratrum nostrorum cardinalium, intuitu

episcopatum.

(39) Is fuerat canonicus regularis S. Victoris Parisiensis, ut scribit Ciaconius, creatus cardinalis ab Adriano IV, qui et ipse fuerat S. Rufinæ canonicus regularis.

dilectionis nostræ, litteras suas juxta formam litterarum nostrarum iudicibus illis transmittunt. Et hæc quidem omnia ex apertione rescriptorum apertius vobis clarescent.

XII.

Petri, papæ camerarii, ad Guarinum, abbatem S. Victoris. — Condolet domus ejus gravaminibus.

Venerabili et digne reverendo Patri G., Dei gratia abbati S. Victoris Parisiensis, frater PETRUS, domini papæ camerarius, salutem et devotam reverentiam.

Litteras vestras sicut charissimi Patris benigne recepimus, utpote qui honori et obsequio vestro intendere dispositi sumus et parati. Audito autem scandalo vestræ donus condoluimus, et qualiter exinde solliciti fuerimus Deus scit, et opere, quantum rationabiliter petuimus, studuimus demonstrare. Rogamus autem bonitatem vestram quatenus nos capitulo vestro et eorum orationibus commendatis.

XIII.

Alexandri et Th. cardinalium priori et fratribus S. Victoris. — Hortantur eos ad regulæ observantiam.

ALEXANDER, dignatione divina, tituli Sancti Laurentii in Lucina, et TH. (40) tituli S. Vitalis presbyteri cardinales apostolicæ sedis legati, dilectis et diligendis semper in Christo fratribus priori et capitulo Sancti Victoris, non respicere in vanitates et insanias falsas.

Quod scribimus vobis et universitatem vestram visitamus salutationis alloquio, de cordis affectu, ac bona quam erga vos habemus voluntate procedit. Attendentes enim quantum olim Ecclesia vestra in religione claruerit, et quomodo luce sua in multis locis noctem illustravit alienam, optamus admodum, et si facultas detur, libenter volumus existere adiutores. Et quia minus secundus ab aliquantis diebus ex neglectu forte cultoris ager vester apparuit, fecunditatem pristinam, Deo irrogante, recipiat et in observantia sacræ religionis et fructu vitæ ita refloreat, ut ordo canonicus, qui aliquantulum videtur in locis plurimis infirmatus, per exemplum vestrum atque doctrinam amissum recipiat, Deo adjuvante, vigorem. A plurimis retro annis multum scimus impensum, ut Ecclesiæ vestræ status mutaretur in melius, et tolleretur e medio quod fecunditatem dicebatur divini germinis impedire, et videtis id dilatum hæcenus, et eo tempore reservatum, quo facilius et cum minori onere vestro effectum posset habere. Non credatis hoc opus hominis exstitisse, sed illius potius, qui posuit arenam terminum maris, et dixit ei: *Huc usque venies, et hic infringes tumentes fluctus tuos (Job xxxviii, 41)*. Eapropter universitatem vestram monemus et exhortamur in Domino, quatenus grati ei de tantæ super vos benignitatis indicio existentes, levatis corda vestra cum manibus

ad eum in cœlum, et ita in observantia sacræ religionis immensa studia vestra dirigatis, ut quia Deo fuit cura de vobis, qui nisi adjuvisset vos, paulo minus habitasset in inferno anima vestra, non interveniamini vos de salute vestra existere negligentes, et pro minimo ducere quod tam misericorditer et tam suaviter Deus voluit vobis providere. Obedite abbati quem divina vobis videtis miseratione concessum, habete ipsum sicut patrem animarum vestrarum in omni reverentia et honore, et similitudibus omnibus scandalisque sedatis, communibus votis et tota virtute contendite, ut bonus religionis odor, qui olim de loco vestro usquequaque flagrabat, per Ecclesiam Dei magis ac magis debeat redolere. Profecto nos qui eum pro sua religione sinceræ charitatis ulnis amplectimur, et profectum ejus nostrum proprium in Domino reputamus tanto vos in visceribus Christi chariores habebimus, tantoque libentius negotia vestra per nos et per eos qui nobis crediderunt promovere curabimus, quanto amplius ei obedientes noverimus ac devotos, et majori sinceritate dilectionis cum eo audierimus ambulare.

XIV.

Alexandri papæ III ad Robertum priorem et capitulum S. Victoris. — Ejusdem argumenti.

ALEXANDER episcopus, servus servorum Dei, dilectis filiis ROBERTO priori et capitulo S. Victoris Parisiensis S. et A. B.

Sæpius dilectum filium nostrum ERVISIUM abbatem vestrum, et nunc etiam per scripta nostra nominamus atque mandamus ut negotia (41) Ecclesiæ vestræ, etc. *Vide in Alexandro III.*

XV.

Guarini, abbatis S. Victoris, ad Cælestinum papam III. — Gratulatur ei de ejus promotione, commendatque illi S. Victoris ecclesiam.

Sanctissimo domino et Patri CÆLESTINO (42) Dei gratia summo pontifici, frater GUARINUS pauperum Ecclesiæ S. Victoris Parisiensis minister humilis, cum cæteris ejusdem loci fratribus, debitum tanto Patri obedientiæ obsequium et reverentiæ plenitudinem.

Omnipotenti Deo, Pater sancte, etc.: *Vide in Cælestino III, inter epistolas diversorum ad ipsum.*

XVI.

Guarini abbatis S. Victoris ad Philippum regem Francorum. — Ut finem imponat dissidio Grandimontensium.

Illustrissimo, Dei gratia, Francorum regi PHILIPPO GUARINUS, divina dignatione, pauperum ecclesiæ S. Victoris minister humilis, sic divina misericordia regnum terrenum regere, ut in cælo possit regnare.

(40) Hunc Theodinum vocat Ciaconius, superius Theodericus dicitur.

(41) Hinc apparet Ervisium dignitati abbatiali ce-

dentem, non omni fuisse regimine exutum, sed aliqua ei administranda reservata.

(42) Creatus est summus pontifex 12 Aprilis 1191.

Cum de personæ vestræ celsitudine fidei narra-
tione cognoscimus ea quæ ad animæ vestræ profec-
tum coram Deo, et ad honorem coram hominibus
pertinere noscuntur, gratum nobis plurimum esse
noveritis et acceptum. Inde est quod non mediocri-
ter gratulamur in Domino, quia super pauperibus
clericis Grandimontensibus virtus Spiritus sancti
vestrum cor tetigit, et ad compassionem inclinavit
affectum, qui ad confusionem sanctæ matris Ec-
clesiæ et totius religionis opprobrium, miserabile
omnibus Deum timentibus coacti sunt exsilium sus-
tinere. Excellentiæ vestræ nobilitas cæterorumque
principum servientium Deo, cœlestium sacramen-
torum ministros, quibus traditæ sunt regni cœlo-
rum claves a Domino, reverenter honorat. Sed eos
Grandimontenses conversi qui in religione fratres
esse debuerant, inhoneste (43) tractando, turpiter
inhonorant! qui tamen a vobis cæterisque magnis
personis tanto studio desiderant honorari. Obedien-
tiam et humilitatem ministris Ecclesiæ prædicant, ne-
scentes Scripturas, neque virtutem Dei; sed ut eis ab
Ecclesiæ ministris obediant, non ut ipsi ministris obe-
diant, qui magis inobedientes et rebelles existunt;

A ipsi etiam Deo, quod gravius, quia vicariis Dei. Miran-
tur viri virtutum, qui absque omni hæsitatione Dei
spiritum habent: sapientum quoque et religiosorum
multitudo tam maxima, quæ dinumerari vix possit,
quomodo ministri Dei tam diuturno tempore, tam
intolerabilia potuerunt sustinere, nisi quia eorum
statu sepulto, lux necdum lucebat in tenebris, et
tenebræ eam non comprehenderant. Ordinante vero,
ut credimus, Dei clementia, vestris temporibus est
reservata correctio, ut tantum tamque excellens
Dei opus vos Regis æterni ministrum in bono et
cooperatorem fidenter habeat. Celsitudini igitur
vestræ supplicamus attentius, ut illam recti consi-
lii, quam a principio divina vobis ut prædiximus,
pietas inspiravit, felici exitu consummare velitis (44),
malignantium linguas magnæ cautela sollicitudinibus
declinando, quæ sub boni specie, diabolicæ nequitæ
venena proponunt, et fructuosam sanctæ religionis
correctionem, quam vestris diebus Spiritus sanctus
reservare disposuit, maligni hostis arte nituntur
destruere. Conservet vos Deus ad honorem sanctæ
Ecclesiæ per tempora longa incolumem.

ANNO DOMINI MCLXVI.

ODO PRIOR S. VICTORIS

POSTMODUM

ABBAS S. GENOVÆ PARISIENSIS

NOTITIA

(Oudin, *Comment. de Script. eccles.*, II, 1255.)

Odo, sanctæ Genovæ Parisiensis abbas, canonicus primum Regularis, ordinis divi Augustini, in abbacia Sancti Victoris ad muros Parisienses, vir æximæ pietatis et doctrinæ, post mortem clarissimi et doctissimi viri Hugonis Victorini, quæ anno 1140 contigit, ejusdem Ecclesiæ prior sub abbate Gilduino factus est. Tunc ex priore assumptus ad regimen abbatie novæ Sanctæ Genovæ Parisiensis, primus illius abbas institutus est, anno 1117, a Sugerio, supremo regni sub Ludovico Crasso ministro. Is ad preces sancti Bernardi, qui Parisios veniens, apud Sanctum Victorem excipi et commorari solebat, suorumque Sancti Victoris fratrum, ob commodum cœnobii sui antiqui, aquam fluvii sui de Beveris, vulgo de *Bière*, a consueto canali per hortos Sancti Victoris deflecti permisit, ut hodie adhuc illuc fluit. Vir autem doctus Odo ac dictione eloquens, scripsit nonnullas ad diversos epistolas, quas habes ms. codice 656 bibliothecæ Sancti Germani Parisiensis, illiusque erutas, edidit dominus Lucas Dacherius tomo II. *Spicilegii* sui. Has epistolas perperam Guillelmus Cavus in *Historia Scriptorum ecclesiasticorum*, pag. 677, ad annum 1160, attribuit Odoni, patria Cantiano, monacho Benedictino, cœnobii Cantuariensis priori, quas vel si levi rotatu oculi respicere dignatus fuisset, haudquaquam ad hunc Odonem monachum spectare animadvertisset, maxime cum illas Odoni, Sanctæ Genovæ abbati et canonico Regulari, Lucas Dacherius ascribat, quem nec Cavus quidem vel leviter aspexit aut volvere voluit. In hoc autem ms. codice de quo locuti sumus, qui 500 annorum est, sequentes adhuc sermones habentur, quos scripsit, dum esset prior abbatie Sancti Victoris.

1. De verbo Domini, qui incipit: *Qui ex Deo est, verba Dei audit. Magnum est bonum et necessarium, fratres charissimi, ex Deo esse, etc.*

(43) Quousque progressa fuerit conversorum illorum: insolentia videsis in epistola Grandimontensium quam tom. I *Anecdotorum* edidimus pag. 846.

(44) Anno 1177 Philippus Augustus de baronum suorum consilio, quosdam edidit articulos a nobis editos tom. I *Anecd.*, pag. 847, ad conciliandam

pacem inter clericos et conversos Grandimontenses, quibus non videntur acquievisse conversi, ut colligitur ex egregia epistola Innocentis papæ III scripta anno 1215 ad Robertum de Corchon legatum suum, qui plus æquo favebat conversis.